În exclusivitate pentru "GLASUL NAȚIUNII"

Tudor PANȚÎRU, reprezentantul permanent al Republicii Moldova la O.N.U.: "Administrația S.U.A. s-a plasat pe o poziție echilibrată"

- În urma unor discuții avute la O.N.U. cu diverse personalități, ne puteți spune care este, în general, punctul de vedere adoptat în cadrul acestui forum în privința Republicii Moldova și a conflictului din Transnistria?

- În mod obiectiv, O.N.U. este interesat în rezolvarea pe cale pașnică conflictelor. Or, scopul suprem al organizației este de a feri popoarele de flagelul războiului, prin unirea forțelor membrilor ei, în vederea menținerii păcii și securității internaționale, prin garantarea că forța armată nu va fi folosită decît în interesul comun și prin stabilirea între state a unor relații de bună vecinătate și de toleranță.

Întru realizarea acestor deziderate, în urma demersului Republicii Moldova pe lîngă Consiliul de Securitate, Secretarul General al O.N.U. a trimis, după cum știți, o misiune de stabilire a faptelor în republica noastră. Această misiune a fost condusă de dl. Slitler, inalt funcționar O.N.U. Rămîne să vedem conținutul raportului acestei misiuni. În funcție de aceasta, Republica Moldova va continua pe canalele pe care le va considera potrivite, inclusiv la O.N.U., să insiste pentru o soluționare politică, justă a conflictului.

Este încurajator pentru mine, ca reprezentant al republicii la O.N.U., să văd că prezența armatei a 14-a rusești pe teritoriul Moldovei suscită o vie îngrijorare și din partea altor state. Drept exemplu poate servi Declarația respectivă a Departamentului de Stat al S.U.A., declarația recentă la nivelul șefilor de stat adoptată de cele trei state baltice și circulată ca document oficial al Consiliului de Securitate al O.N.U.

- Asupra opiniei publice din țară a produs o puternică impresie Amendamentul Pressler. Am dori să cunoaștem părerea Dumneavoastră personală asupra actului respectiv - ca posibil element catalizator în soluționarea conflictului.

Amendamentul Dl. Senator Pressler, coautorat de Dl. Senator De Concini a fost adoptat cu un număr covîrșitor de voturi în congresul S.U.A. Acest amendament se înscrie cum nu se poate mai bine în promovarea valorilor democrației și libertății care au stat la baza Declarației de independență a statului american.

- În condițiile unei conlucrări active între congres și administrație, amendamentul Pressler își va putea dovedi valoarea potențială uriașă în a determina Mosco-

(Continuare în pag. 2)

(Urmare din pag. 1)

va să respecte în fapte aceleași valori ale democrației și libertății. Din această perspectivă mi-ar fi greu să adaug ceva la declarația clară a domnului. Senator.

- Cum se vede de la tribuna administrației americane perspectiva rezolvării pe cale pașnică a problemei transnistrene?

- Cred că din declarațiile reprezentanților administrației americane legate de conflictul din Transnistria, se deslușește ușor dorința acesteia în depășirea grabnică, pe cale politică, a conflictului. Administrația S.U.A. s-a plasat pînă în prezent pe o poziție echilibrată, calmă și constructivă. Recunoscînd Republica Moldova, ea încurajează dezvoltarea democratică a instituțiilor noului stat independent. Un gest politic semnificativ în această direcție îl reprezintă numirea recentă a unui ambasador la Chișinău. Acțiunea are cu atît mai mult relevanță, survenind pe fondul declarațiilor unor reprezentanți ai Moscovei, total incompatibile cu normele raportorilor dintre state. Cred că regimul de la Moscova ar trebui să ia în mai mare măsură în considerație chemările și pozițiile altor state, în special ale S.U.A., privind necesitatea retragerii grabnice a trupelor rusești din teritoriile unor state independente.

- Ați stabilit contacte cu diaspora basarabeană din S.U.A.? În ce măsură poate ea contribui la soluționarea problemelor de ordin politico-economic pe care le are de rezolvat în momentul de față Republica Moldova?

- Fiind abia la începutul activității, mărturisesc că nu am avut încă posibilitatea unor contacte cu diaspora basarabeană. Am avut însă prilejul să cunosc cîțiva cetățeni americani proveniți din Basarabia, care pun la inimă vitregiile prin care trece în prezent poporul nostru. Este un element încurajator că aceștia nu uită pămîntul de unde au venit. Mi-au mărturisit că, fiind cetățeni americani, se simt datori să sesizeze administrația americană asupra urmărilor nefaste pe care le are perpetuarea imperialismului rus pentru poporul din Republica Moldova. Chiar cu forțele modeste de care dispun, ei s-au angajat într-o campanie de informare a opiniei publice americane, de condamnare a atrocităților săvîrșite de separatiști și armata a 14-a pe teritoriul Moldovei.

- Clauza națiunii celei mai favorizate, teoretic, oferă perspective de bun augur în plan economic, atît pentru partea americană, cît și pentru partea moldovenească. Dar, ținînd cont de instabilitatea cauzată de conflictul transnistrean, care este părerea dvs. privind aplicabilitatea ei?

- Cred că, dintr-o perspectivă realistă, de clauza națiunii celei mai favorizate pe care și-au acordat-o reciproc Republica Moldova și S.U.A. beneficiază economic țara noastră. La dimensiunile imense ale economiei S.U.A., exportul american în Republica Moldova nu poate deține o pondere cît de cît semnificativă în exportul total american cifrat la mai multe sute de miliarde de dolari. În schimb, pentru exportul moldovenesc în S.U.A. este importantă clauza acordată de administrația S.U.A. Avantajele economice ale clauzei pentru noi vor fi desigur resimțite numai în condițiile în care economia țării este stabilă, independentă (adică, nu colonială cum e astăzi) de decizii luate în afara granițelor, în condițiile unei economii de piață competitive. Din păcate, acesta este în prezent numai un deziderat în fața căruia se ridică obstacolul prezenței trupelor străine pe teritoriul Republicii. Din motivele de mai sus, semnificația clauzei este deocamdată de ordin politic în sensul unui gest de bunăvoință, înțelegere și parteneriat (păstrînd, desigur, proporțiile) din partea S.U.A.

- Ați luat contact direct cu Secretarul General Boutros Gali în problema conflictului din Moldova? Care este părerea secretariatului și a domnului Secretar General personal în susținerea integrității și suveranității Republicii Moldova?

- Cu prilejul prezentării scrisorilor mele de acreditare potrivit celor ce mi le-a cerut dl Președinte Snegur, am efectuat un demers pe lîngă Secretarul General O.N.U. în legătură cu conflictul din Transnistria. Am rămas cu convingerea că Secretarul General O.N.U. este profund atașat cauzei integrității și suveranității Republicii Moldova ca stat recunoscut de organizația mondială în frontierele actuale. Aceste considerente au și determinat trimiterea misiunii O.N.U. în Republica Moldova. Cred că unul din lucrurile pe care le înveți la O.N.U. este că promovarea țării pe care o reprezinți are loc într-un climat complex, de multe ori contradictoriu, determinat de interferența unor interese care nu arareori sînt divergente. Realist vorbind, ca stat mic, Republica Moldova nu poate avea ca singură aceeași influență ca Rusia. În schimb este cert că sînt multe alte state care împărtășesc direct preocupările noastre privind retragerea trupelor rusești. Consider de datoria mea ca reprezentant la O.N.U. să conlucrez cu reprezentanții acestor state pentru a face mai bine înțeleasă dorința Republicii Moldova de a-și vedea eliberat teritoriul de prezența militară străină, micșorînd astfel pericolul pe care-l are destrămarea imperiului rus asupra stabilității în Europa și-n întreaga lume.

P.S. Sînteți primul ziar care m-ați contactat, fapt pentru care vă mulțumesc.

Interviu de
Verona SILVESTRU

Vin americanii

Interviu actual

LARRY PRESSLER:

"AMERICA ESTE RESPONSABILĂ DE DESTINELE REPUBLICILOR CE-ȘI RECAPĂTĂ LIBERTATEA"

- Domnule Larry Pressler, numele Dvs. se asociază la ora actuală cu numele unui Messia pentru Republica Moldova și nu numai pe meleagurile noastre, ci pe toate meridianele globului. Cum ați ajuns la ideea salvării acestei țărișoare uitată de lume și de adevăr?

- Eu sînt membru al subcomitetului european care e chemat să se ocupe de retragerea armatelor fostei U.R.S.S. din țările baltice, Georgia și Moldova. De conflictul militar din Moldova am aflat informații zguduitoare pe care mi le-au pus la dispoziție senatorii români în timpul vizitei mele în țara care vă este mai mult decît vecină.

Am venit în Moldova să mă documentez, să iau cunoștință de starea reală a celor ce se întîmplă. În această privință mă vor ajuta ambasadorul S.U.A. în Moldova, dna Mary Pendleton, precum și cei doi asistenți profesioniști care mă însoțesc. De asemenea, sînt secundat de un colonel, specialist în probleme militare.

Amendamentul meu, numit mai apoi amendamentul Pressler, a fost mai mult un semnal de a pune în gardă Senatul, ca trupele fostei U.R.S.S. să nu fie antrenate în conflicte militare în republicile suverane și mai ales în Moldova. În mod contrar, Senatul trebuia să-și asume sistarea oricăror ajutoare Rusiei.

- Scopul vizitei Dvs. în Moldova este, probabil, cu mult mai amplu și va avea repercursiuni favorabile pentru noi?

- După cum știți în fața Senatului a fost prezentat doar un proiect, care trebuie analizat și verificat de Camera reprezentanților. Abia după aceasta va fi semnat de Președintele S.U. Am venit în Moldova ca să am probe mai veridice pentru a sus ajutorarea statelor independente acțiunile noastre noi ne bazăm pe principii esențiale pe care S.U.A. aplică de la începuturile sale: po bilitatea liberei inițiative, respecta drepturilor omului, alegerile libere

- Dar și Statele Unite ale Americii se confruntă cu un șir de p bleme nesoluționate, cum de reu să faceți ordine în această lume de pestriță?

- Poate acum ca niciodată Am rica este responsabilă de destin republicilor ce-și recapătă libertate lar aceste focare de război, incitate forțele armate ale Rusiei, pun în p ricol existența de mai departe a om nirii și pot duce la o conflagra mondială, ceea ce ne și face să a ționăm ferm prin mijloace politice, d și prin amendamente de ordin ec nomic.

Sper că amendamentul meu v deveni în curînd o lege și vă vo putea ajuta să ieșiți din impas cît m urgent.

- Domnule senator, nădăjduim și noi că sosirea Dvs. la Chișinău de bun augur.

- Anticipînd evenimentele ce s vor derula vreau să cred că rezultatele acestei vizite vor fi fructuoase și se va stabili pacea, liniștea, precum și echi librul economic de care aveți nevoie ca de aer.

- Vă mulțumesc pentru bună voință și susținere în aceste zile d grea cumpănă pentru Moldova.

Consemnare
Augustin CÂMPEANU

ne spune un soldat. Căpitanul completează: "Ei poate fi culeasă. Cireșele și vișinele putrezesc